

ІНТЕГРАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ: КАТАЛІЗАТОР ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО АГРОБІЗНЕСУ

Гаркуша Є.Ю., здоб. вищої освіти
Державний біотехнологічний університет

У епоху стрімкого технологічного розвитку, цифровізація галузей стає важливим рушійним фактором економічного зростання та сталості. Для українського агробізнесу прийняття цифрової трансформації не лише є необхідністю, а й стратегічним імперативом для підвищення ефективності, конкурентоспроможності та стійкості. Реалізація мети прискорення переходу агробізнесу до цифрової ери вимагає від України використання міжнародного досвіду. Метою даного дослідження є актуалізація важливості впровадження глобальних інсайтів та практик у каталізаторній ролі для цифрового розвитку українського агробізнесу, щоб врешті-решт позиціонувати його як потужний чинник розвитку агробізнесу на світовому ринку, загалом.

Головним переломним моментом у використанні цифрових технологій в аграрному секторі стало створення «Державного аграрного реєстру» (ДАР). Це платформа створена від Міністерства агрополітики. Для прозорого відбору, користувачі (юридичні особи або ФОП) повинні подати заявку через ДАР. Агровиробник реєструється на сайті та створює свій особистий кабінет. В особистому кабінеті зберігається уся інформація про підприємство. Потім користувач може переглядати можливі доступні програми підтримки та подаватись на них. Цього року було багато різних програм : видача насіння (ярові та озимі культури), видача добрива, рукава для зберігання зерна, грошова підтримка для закупки кормів. Коли користувач вибирає заявку він бачить, які в цій програмі критерії до учасників. Наприклад, отримати насіння та добрива могли малі та середні підприємства з об'ємом землі від 5 до 500 га. Клієнт залишає заявку на програму і повинен підписати її електронним ключем. Потім в кабінеті він бачить статус заявки. Усі великі програми підтримки для фермерських господарств вже два роки проходять через дану платформу, де реєструється і отримує допомогу велика кількість виробників. Наразі, проходить видача добрива, де одне господарство яке отримало підтвердження в ДАРі отримує 1т добрива. Загалом по цій програмі 12 000 агровиробників по всій Україні отримують таку допомогу. Щоб отримати підтвержене добриво, агровиробник отримує інструкцію від виконавця проекту, де через посилання на телеграм-бот проходить формування електронної черги. На електронну пошту, яка була вказана в особистому кабінеті в ДАР, приходять лист з інструкцією та посиланням на внесення даних авто. Також використовуючи даний бот, можна завантажувати необхідні документи для бухгалтерії, отримувати певні знання щодо виданої продукції та задати свої питання через Зворотній зв'язок.

Існують також й інші можливості для залучення цифровізації до агробізнесу. Так, наприклад, супутниковий моніторинг для посівів. Використання супутникового моніторингу допомагає швидко отримувати та

аналізувати інформацію по будь-якій ділянці поля. Завдяки збереженню історії по знімкам, можна отримати інформацію по попереднім посівам та зробити план майбутніх посівів, дізнатись чим підживлювати ґрунт та отримати карту продуктивності поля. Використовуючи дані систем супутникового моніторингу стану посівів, аудиторі отримують інструмент для оцінки реальної вартості землі. А агрохолдинги отримують можливість вести облік свого земельного банку, визначати ділянки для «розумного» внесення добрив та багато іншого. Крім того, ви повинні враховувати, що під час вегетаційного періоду ви приймаєте ключові рішення, які матимуть прямий вплив на кінцеві результати врожайності. Також цікаво те, що замовник такої послуги може через додаток в телефоні або браузер переглядати необхідну інформацію.

Важливим у цифровій трансформації агробізнесу є використання дронів. Використання дронів стало досить популярним у наші дні не тільки через війну, а й через використання їх для контролю певних ділянок, особливо тих, які заміновані або там були великі руйнування. У сільському господарстві за допомогою дронів наразі можливе внесення засобів захисту рослин та мікродобрива. Це можуть бути будь-які культури (пшениця, ріпак, соняшник, буряк, кукурудза та ін.). За допомогою агродронів вирішується ряд питань завдяки яким відбувається економія води та палива, підвищення врожайності, мобільність та швидкість роботи, робота при зволоженому ґрунті, більш якісне покриття рослин. Але при цьому необхідно враховувати погодні умови при користуванні дронами.

Диджиталізація відкриває нові можливості для взаємодії, підвищує прозорість управління та робить український агробізнес більш конкурентоспроможним на глобальній арені. Засвоєння передових технологій у сфері виробництва, логістики та маркетингу стає стратегічним кроком для досягнення високих стандартів якості та забезпечення стійкого розвитку галузі.

Інформаційні джерела:

1. Lomovskykh L.O., Kovalenko O.O., Karasova N.A., Orzeł A. Алгоритм аналізу сільськогосподарських ризиків при неповній інформації про їх параметри. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2019. № 3(30). P. 112–120. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i30.179519>
2. Науменко І.В., Науменко А. О. Складові механізми забезпечення економічного зростання сільського господарства. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства*, Вип. 177 «Економічні науки». 2016. С. 99-109.
3. Мандич О., Бабко Н., Лищенко М., Харчевнікова Л. Цифрова трансформація та новітні комунікації як платформа для стійкого розвитку бізнесу. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 4. С. 15–19. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-6-2>
4. Babko, N. Features of digital globalization in conditions of modern challenges. *Mechanisms for ensuring innovative development of entrepreneurship: monograph*. Tallinn: Teadmus OÜ. 2022. P. 37-46.
5. Mandych O., Babko N. Characteristic features of the digital transformation of the Ukrainian economy. *Modern trends in the development of agricultural production: problems and perspectives: monograph*. Tallinn: Teadmus OÜ. 2022. P. 88-96.